

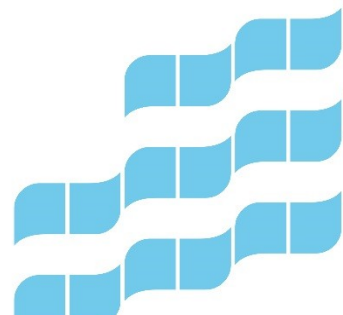
Tampereen perusopetuksen opetussuunnitelman paikalliset muutokset 1.8.2026 alkaen

[Nykyinen Tampereen perusopetuksen opetussuunnitelma](#)

Sisällysluettelossa mainittu vain ne opetussuunnitelman luvut, joihin ehdotetaan paikallisia tarkennuksia. Opetussuunnitelman uudet perusteet luettavissa kokonaisuudessaan [ePerusteissa](#).

Sisällys muutettavien opetussuunnitelmalukujen mukaan:

Suomen kieli ja kirjallisuus ja suomi toisena kielenä ja kirjallisuus	2
Oppilaanohjaus, työelämäpainotteinen opetus TEPPO	4
1 Paikallisen opetussuunnitelman merkitys ja laadinta	5
3.3. Tavoitteena laaja-alainen osaaminen	10
4.2.3 Liikunnallisen elämäntavan edistäminen.....	10
4.2.4 Vuorovaikutus ja monipuolinen työskentely	12
4.3.2 Työtavat	12
5.3. Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö	13
5.4.2. Joustava perusopetus.....	14
5.4.4 Perusopetuksessa järjestettävä valmistavan opetuksen lisäopetus.....	15
7.2 Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt	16

Suomen kieli ja kirjallisuus ja suomi toisena kielenä ja kirjallisuus

Perusopetuksen opetussuunnitelman uudet perusteet

[Suomen kieli ja kirjallisuus](#)

[Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus](#)

[10 Kieleen ja kulttuuriin liittyviä erityiskysymyksiä](#)

Tampereen paikallinen tarkennus luvussa 10:

Tampereella koulujen ja lähiympäristön kieli- ja kulttuurivarantoja käytetään monipuolisesti, mikä tukee sekä oppimista että kotikansainvälisyyttä.

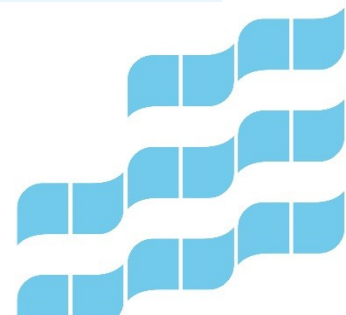
Monikulttuurisen koulun toiminnassa korostuvat yhdessä tekeminen sekä hyvän ja yhteisöllisen ilmapiirin luominen ja vahvistaminen. Toimintakulttuurin kehittäminen on koko työyhteisön yhteinen tehtävä, jota johto ohjaa ja tukee. Toimintakulttuuria kehitetään tietoisesti yhdenvertaiseksi, syrjinnästä vapaaksi ja kaikille oppilaille turvalliseksi. Kehittämistyötä tehdään yhteistyössä esimerkiksi tukioppilaiden, oppilaskunnan sekä vanhempainyhdistyksen kanssa.

Maahanmuuttotaustaisten oppilaiden oppimista vahvistetaan kielitietoisella opetuksella ja muilla oppimisen edellytyksiä tukevilla opetusjärjestelyillä sekä oppimisen tuen muodoilla heidän yksilölliset tarpeensa huomioiden. Lisäksi Tampereella tarjotaan kielellisesti tuettua opetusta (KIETU), joka on erityisopettajan antamaa opetusta erityisesti maahanmuuttotaustaisille oppilaille (kuvattu tarkemmin luvussa 7.3.3).

Kulttuurisen taustan huomioimista ja kulttuuri-identiteetin vahvistamista edistävät osaltaan Tampereen kieli- ja kulttuuriopettajat (KIEKU). KIEKU-opettajat toimivat luokissa pedagogisena ja monikielisenä tukena, ja he voivat käyttää opetuksen tukena sekä opetuskieltä että muita osaamiaan kieliä. KIEKU-opettajat edistävät monikielisyyttä ja monikulttuurisuutta koko kouluyhteisössä myös oppituntien ulkopuolella, esimerkiksi siirtymätilanteissa ja valvontatehtävissä. Lisäksi he toimivat monikulttuurisuusasiantuntijoina osana koulujen kehittämistiimejä ja osallistuvat koulun toimintakulttuurin kehittämiseen.

Tampereella oppilaiden kielelliset valmiudet huomioidaan joustavasti äidinkielen ja kirjallisuuden opetuksen järjestämisessä. Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -opetusta voidaan toteuttaa useilla eri tavoilla oppilaiden kielitaidon, oppimisen tarpeiden ja pedagogisten ratkaisujen perusteella. Oppilaat voivat opiskella joko yhteisissä opetusryhmissä tai erillisissä pienryhmissä sen mukaan, mikä parhaiten tukee heidän edistymistään ja kielitaidollista kehitystään. Opetuksen järjestämistapoja voidaan käyttää rinnakkain ja vuorotellen. Tarkoituksena on tukea oppilaiden kielen oppimista, osallistumista ja edistymistä mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti.

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärää opettava opettaja tukee oppilaan kielen kehitystä sekä omassa oppiaineessaan että yhteistyössä muiden opettajien kanssa. Tavoitteena on, että oppilas pystyy

osallistumaan eri oppiaineiden opetukseen mahdollisimman täysipainoisesti sekä kehittyvän kielitaidon mukaisesti.

Esiopetuksen aikana lapsen siirtymää perusopetukseen tuetaan yhteistyöllä myös äidinkieli ja kirjallisuus -oppimäärän valinnassa. Esiopetuksen opettaja laatii oppimääräsuosituksen kullekin maahanmuuttotauustaiselle oppilaalle yhdessä perusopetuksen erityisopettajan ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa. Huoltajia suositellaan valitsemaan lapselle sopiva oppimäärä ensimmäiselle luokalle perusopetuksen opetussuunnitelman määritelmien mukaisesti.

Oppilaan siirtyminen suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärästä suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärään perustuu oppilaan suomen kielen taitotason ja oppimisvalmiuksien kokonaisarviointiin. Arviointi tehdään opettajien yhteistyönä, ja siinä huomioidaan oppilaan osaaminen ja työskentely kaikilla kielen osa-alueilla sekä hänen valmiutensa seurata suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärän tavoitteita. Arvioinnissa hyödynnetään formatiivista arviointia, monipuolisia näyttöjä sekä tarvittaessa laajempia summatiivisia arviointivälineitä ja [kehittyvän kielitaidon viitekehystä](#). Keskeistä on arvioida, kykeneekö oppilas suorittamaan suomen kielen ja kirjallisuuden oppimäärän vähintään tyydyttävällä tasolla ilman kohtuutonta kielellistä kuormitusta.

Siirtymä toteutetaan lukuvuoden aikana tai lukuvuoden vaihteessa oppilaan edun mukaisesti. Oppimäärän sopivuutta tarkastellaan säännöllisesti, ja vähintään nivelvaiheissa (3. luokalla sekä 7. luokalla), jotta varmistetaan, että oppilas etenee hänelle pedagogisesti tarkoituksenmukaisimmassa oppimäärässä ja saa tarvitsemansa tuen kielitaitonsa kehittymiseen.

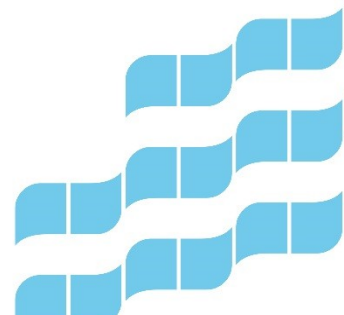
Jos oppilaan suomen kielen taito vahvistuu siinä määrin, että hänellä on edellytykset suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärän opiskeluun, opettajat suosittelvat oppimäärän vaihtamista. Aloitteen oppimäärän vaihtamisesta voi tehdä myös huoltaja. Arvioinnissa huomioidaan kielen kaikki osa-alueet (puhuminen, kuullun ymmärtäminen, lukeminen ja kirjoittaminen), ja oppilaan edistymistä peilataan opetussuunnitelman tavoitteisiin.

Oppilaan tilanteen perusteella opettajat vievät asian koulun pedagogisen tuen tiimille (PTT), joka käsittelee opettajien esityksen. Tämän jälkeen asiasta keskustellaan huoltajan kanssa, ja huoltajalle annetaan tieto siirtymän perusteista sekä vaihdon vaikutuksista oppilaan opiskeluun ja arviointiin. Lopullisen päätöksen oppimäärästä tekee huoltaja.

Mikäli oppilas tarvitsee oppilaskohtaisia tukitoimia oppimisensa tueksi, hänelle tehdään [suunnitelma](#) opintoja varten. Perusopetuksessa järjestettävän valmistavan opetuksen lisäopetusta saavalle oppilaalle tehdään suunnitelma luvussa 5.4.4 kuvatun mukaisesti.

Tampereella järjestetään oman äidinkielen opetusta. Uusia ryhmiä perustetaan lukuvuosittain niihin kieliin, joissa on tarvittava määrä oppilaita. Oman äidinkielen opetukseen on mahdollista ilmoittautua kerran vuodessa sähköisen oppilastietojärjestelmän kautta. Oman äidinkielen opetussuunnitelma on [luvussa 14.3](#).

Huoltajia tiedotetaan oman äidinkielen opiskelun merkityksestä, saatavuudesta ja tavoitteista erillisellä tiedotteella ja kaupungin verkkosivulla. Tulevia ykkösluokkalaisia tiedotetaan erikseen koulunaloituskirjeen

yhteydessä.

Opetussuunnitelman vuosiluokkakokonaisuuksien oppimäärien kohdalle (1.–2.lk, 3.–6.lk ja 7.–9.lk Äidinkieli ja sen oppimäärät), kirjataan viittaus lukuun 10.

Oppilaanohjaus, työelämäpainotteinen opetus TEPPO

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet

Vuosiluokkien 7–9 oppiaineet, [Oppilaanohjaus vuosiluokilla 7–9](#)

Ohjaus, tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus ja tukea tarvitsevan ohjaus oppilaanohjauksessa vuosiluokilla 7–9

Tampereen paikallinen tarkennus:

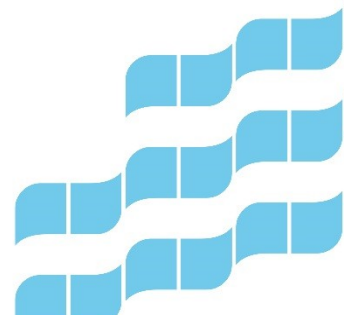
Tehostetusta henkilökohtaisesta oppilaanohjauksesta sekä tukea tarvitsevan oppilaan ohjauksesta kerrotaan ohjaussuunnitelmassa [luvussa 14.2](#).

Työelämäpainotteinen opetus

Tampereella on mahdollista opiskella työelämäpainotteisesti (TEPPO). TEPPO-opetuksen tavoitteena on oppilaan jatko-opintovalmiuksien kehittäminen sekä ohjaaminen oppilaalle sopiviin jatko-opintoihin. TEPPO on osa tehostettua oppilaanohjausta. TEPPO-opetuksen tavoitteena on auttaa oppilasta löytämään omat vahvuutensa, innostumaan opiskelusta ja oppimaan vastuunottoa. Samalla oppilas tutustuu työelämään, kokeilee erilaisia töitä ja saa apua tulevaisuuden suunnitteluun. TEPPO-opetus voi toimia tukena myös suomen kielen oppimisessa. TEPPO-opetus tarjoaa nuorille käytännön kokemuksia ammatinvalinnan tueksi ja jatko-opiskelupaikan valintaan.

Koulussa tapahtuva opetus ja työssäoppimisjaksot muodostavat kokonaisuuden, joiden avulla oppilas saa opetussuunnitelman mukaista opetusta. Lisäksi opiskelussa hyödynnetään koulun ulkopuolisia oppimisympäristöjä ja tehdään yhteistyötä muun muassa työnantajien ja toisen asteen oppilaitosten kanssa. Oppilaan vahvuudet ja omat kiinnostuksen kohteet ovat TEPPO-opetuksen suunnittelun lähtökohtia.

Työelämäpainotteista perusopetusta järjestävässä koulussa tarjotaan TEPPO-opetusta oman koulun 9. luokkalaisille. Opetus tapahtuu oppilaan lähikoulussa samassa opetusryhmässä, jossa oppilas on opiskellut ennen TEPPO-toimintaan hakeutumistaan. Hakeminen TEPPO-opetukseen tapahtuu keväisin valinnaisainehaun yhteydessä.

Työelämäpainotteista opetusta ohjaa TEPPO-opettaja tai oppilaanohjaaja ja sitä tukee koulun moniammatillinen TEPPO-tiimi. TEPPO-tiimiin kuuluu TEPPO-opetusta antavan opettajan lisäksi oppilaanohjaaja, kouluvalmentaja sekä koulun rehtori/apulaisrehtori.

TEPPO-opettaja vastaa viestinnästä, valinnaisaineen toteuttamisesta sekä työelämäjaksojen suunnittelusta, koordinoinnista ja ohjauksesta. Oppilaanohjaajan vastuulla on oppilaan jatko-opintoihin suuntautuva yksilöohjaus sekä tehostetun oppilaanohjauksen suunnittelu yhdessä muun TEPPO-tiimin kanssa. Kouluvalmentajan tehtävänä on tukea ryhmätoimintaa sekä tarjota oppilaille ohjausta ja tukea oppimiseen ja arjen hallintaan.

Työssäoppimisjaksoja on lukuvuoden aikana noin 5–6 viikkoa lukuvuoden aikana. TEPPO-oppilaat osallistuvat koulun TEPPO-valinnaisaineeseen, joka järjestetään koulun valinnan mukaan 1 vvt tai 2 vvt laajuksena.

1 Paikallisen opetussuunnitelman merkitys ja laadinta

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet, [1.4 Paikallisen opetussuunnitelman laadinta ja keskeiset opetusta ohjaavat ratkaisut](#)

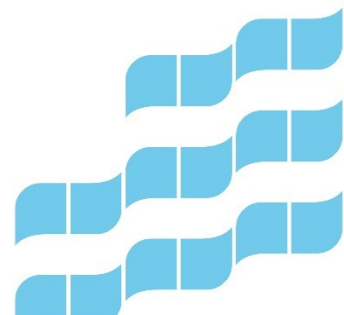
Tampereen paikallinen tarkennus luvussa 1.4:

Opetuksen järjestäjänä toimii Tampereen kaupungin perusopetus. Päivittäinen koulutyö rakentuu kansainvälisille sopimuksille, lainsäädännölle, valtakunnalliseen ja paikalliseen opetussuunnitelmaan sekä Tampereen kaupungin kasvatus- ja opetuslautakunnan vuosisuunnitelman linjauksille.

Tampereen kaupungin perusopetuksen toiminta perustuu yhteisölliseen, kannustavaan ja luottamukselliseen ilmapiiriin sekä edistää toiminnallaan yhdenvertaisuutta, vuorovaikutuksellisuutta, monikulttuurisuutta ja turvallisuutta. Perusopetuksen toimintatapoja tarkastellaan ja kehitetään jatkuvasti.

Tampereen kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyy valtakunnallisten opetussuunnitelman perusteiden pohjalta laaditun perusopetuksen kuntakohtaisen opetussuunnitelman suomenkielistä ja kaksikielistä opetusta varten. Lautakunta hyväksyy myös kuntakohtaisen yhteisen tuntijaon, opetussuunnitelmallisten painotusten tuntijaot, kaksikielisen opetuksen tuntijaot sekä kieliohjelman. Tampereen kuntakohtaista perusopetuksen opetussuunnitelmaa noudatetaan Tampereen kaupungin toteuttamassa ja koordinoimassa perusopetuksessa.

Perusopetuksen kuntakohtaista opetussuunnitelmaa on laadittu seudullisena yhteistyönä ja rinnakkain Tampereen esiopetuksen opetussuunnitelman kanssa. Opetussuunnitelmatyön yhteydessä on kuultu toisen asteen oppilaitosten ja lisäopetusta antavien koulujen edustajia. Perusopetuksen oppilailta, huoltajilta ja henkilöstöllä on ollut mahdollisuus osallistua kuntakohtaisen opetussuunnitelman laatimiseen. Yhteistyö

jatkuu opetussuunnitelman arvioinnin ja kehittämisen osalta perusopetuksessa laaditun arviointisuunnitelman mukaisesti.

Opiskeluhoiltoa käsittelevät opetussuunnitelman osuudet on laadittu yhteistyössä Pirkanmaan hyvinvointialueen toimijoiden kanssa.

Lasten ja nuorten vaikuttamisen foorumit, kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut, nuorten palvelut sekä yrittäjyyskasvatuksen ja työelämän tahot ovat myös osallistuneet opetussuunnitelmatyöhön. Mainitut tahot edistävät toiminnassaan opetussuunnitelman toimintakulttuurin toteutumista lasten ja nuorten kanssa.

Tampereen kaupungin tavoitteena on lasten ja nuorten yhtenäinen koulupolku. Tampereella toteutetaan esi- ja alkuopetuksen toimintamallia sekä vahvaa koulupolkukohtaista yhteistyötä varhaiskasvatuksesta yläkouluun. Toisen asteen oppilaitosten ja lisäopetusta antavien koulujen kanssa tehdään kiinteää yhteistyötä.

Tampereen kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelman laadinnassa on otettu huomioon erillisinä asiakirjoina hyvinvointisuunnitelma, varhaiskasvatussuunnitelma, esiopetuksen opetussuunnitelma, perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelma sekä [Tampereen kaupungin strategia](#).

Tampereen kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelmaa täydentävät erillisinä asiakirjoina

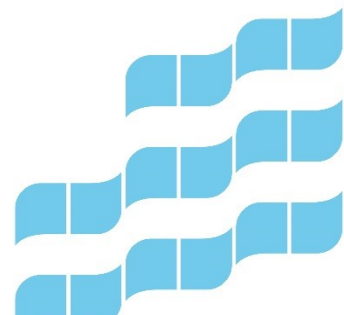
- iltapäivätoiminnan suunnitelma
- toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma
- Tampereen kaupungin suunnitelma kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien käyttämisestä sekä niihin liittyvistä menettelytavoista perusopetuksessa
- koulujen ja esiopetuksen lukuvuosisuunnitelmat
- Tampereen seudun perusopetuksen digitaalisen osaamisen suunnitelma 2024 - 2027
- kestävä elämäntapaa ohjaavat suunnitelmat
- opiskeluhoilto-suunnitelma ja siihen liittyvät suunnitelmat
- mahdolliset muut suunnitelmat.

Koulut täydentävät suunnitelmia suunnitelmakohtaisesti omilla käytännöillään.

Tampereen kaupungin perusopetukselle on laadittu kuntakohtainen [ohjauksen suunnitelma](#), jota on täsmennetty vuosiluokille laadituilla tavoitteilla ja sisällöillä. Yhteisillä tavoitteilla pyritään varmistamaan jokaiselle tarpeitaan vastaava ja riittävä ohjaus.

Koulut laativat koulukohtaiset opetussuunnitelmat valtakunnallisten perusteiden ja kuntakohtaisen osuuden pohjalta. Koulun opetussuunnitelman hyväksyy rehtori. Koulut laativat lukuvuosittain opetussuunnitelmaan perustuvan lukuvuosisuunnitelman.

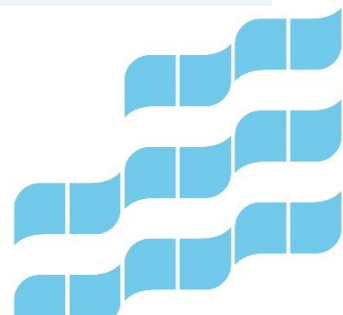
Tampereen perusopetuksen opetussuunnitelma julkaistaan sähköisessä muodossa. Opetussuunnitelman perusteet, kuntakohtainen opetussuunnitelma sekä kunkin koulun oma opetussuunnitelma muodostavat kokonaisuuden. Lukuvuosisuunnitelmat laaditaan sähköisenä lukuvuosittain.

Opetussuunnitelman toteutumista seurataan osana perusopetuksen seuranta-, arviointi- ja kehittämistyötä. Koulut arvioivat omaa toimintaansa suunnitelmallisesti. Perusopetuksen tuntijako 2026–2027 (Valtioneuvoston asetus 286/2024, 30.5.2024)

Aine	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Yht.
Äidinkieli ja kirjallisuus	7,0	8,0	6,0	5,0	4,0	4,0	4,0	4,0	3,0	45,0
A1-kieli	1,0	1,0	2,0	3,0	2,0	2,0	2,0	2,0	3,0	18,0
B1-kieli	--	--	--	--	--	2,0	2,0	1,0	2,0	7,0
Matematiikka	4,0	4,0	4,0	3,0	4,0	4,0	3,0	4,0	4,0	34,0
Ympäristöoppi	2,0	2,0	2,0	2,5	3,0	3,5				15,0
Biologia ja maantieto*							2,0	2,0	3,0	7,0
Fysiikka ja kemia							2,0	3,0	2,0	7,0
Terveystieto							0,5	1,5	1,0	3,0
Ympäristö- ja luonnontieto yht.	2,0	2,0	2,0	2,5	3,0	3,5	4,5	6,5	6,0	32,0
Uskonto/Elämäkatsomustieto	1,0	1,0	2,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	10,0
Historia ja yhteiskuntaoppi **	--	--	--	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0	3,0	12,0
Musiikki	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	0,0	8,0
Kuvataide	1,0	1,0	2,0	2,0	2,0	1,0	2,0	0,0	0,0	11,0
Käsityö	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	3,0	0,0	0,0	15,0
Liikunta	2,0	2,0	2,0	3,0	3,0	2,0	2,0	3,0	2,0	21,0
Kotitalous	--	--	--	--	--	--	3,0			3,0
Taide- ja taitoaineiden valinnaiset			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	2,0	4,0
Taide- ja taitoaineita yht.	6,0	6,0	7,0	8,0	8,0	6,0	11,0	6,0	4,0	62,0
Oppilaanohjaus	--	--	--	--	--	--	0,5	0,5	1,0	2,0
Valinnaiset aineet			0,0	1,0	1,0	1,0	0,0	2,0	4,0	9,0
Oppilaan vähimmäistuntimäärä	21,0	22,0	23,0	24,5	25,0	25,5	30,0	29,0	31,0	231,0
Valtakunnallinen vähimmäistuntimäärä	21-	21-	23-	24-	25-	25-	30-	29-	30-	228,0
(Vapaaehtoinen A2-kieli) ***	--	--	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	14,0
(Vapaaehtoinen B2-kieli) ***	--	--	--	--	--	--	--	2,0	2,0	4,0

-- = Oppiainetta voidaan opettaa asianmukaisilla vuosiluokilla, jos opetussuunnitelmassa niin määrätään.

() = Opetetaan valinnaisena.

* Ainetta opetetaan osana ympäristöopin opetusta integroidusti vuosiluokilla 1–6.

** Yhteiskuntaoppia opetetaan vuosiluokilla 4–6 vähintään 2 vuosiviikkotuntia ja vuosiluokilla 7–9 vähintään 3 vuosiviikkotuntia.

*** Oppilas voi kielestä riippuen opiskella vapaaehtoista A2-kieltä joko valinnaisena aineena tai B1-kielen sijasta opetettavana yhteisenä aineena. Oppilas voi opiskella B2-kieltä valinnaisena aineena. Vaihtoehtoisesti vapaaehtoiset A2- ja B2-kielet voidaan järjestää perusopetuksen tuntijaon vähimmäistuntimäärän ylittävänä opetuksena, jolloin niiden opetusta ei voida järjestää käyttäen tässä pykälässä määriteltyjä valinnaisten aineiden tai B1-kielen kaikille yhteistä vähimmäistuntimäärää. Kielestä riippuen oppilaalle opetetaan tällöin B1-kieltä tai sen sijasta valittavia valinnaisia aineita. Vähimmäistuntimäärän ylittävänä opetuksena A2-kieltä opiskelevan oppilaan kokonaistuntimäärä olisi yhteensä vähintään 234 vuosiviikkotuntia ja B2-kielen valinneen oppilaan yhteensä vähintään 226 vuosiviikkotuntia. Vähimmäistuntimäärän ylittävänä opetuksena sekä A2-että B2-kieltä opiskelevan kokonaistuntimäärä perusopetuksen aikana olisi yhteensä vähintään 238 vuosiviikkotuntia.

Kieliohjelma

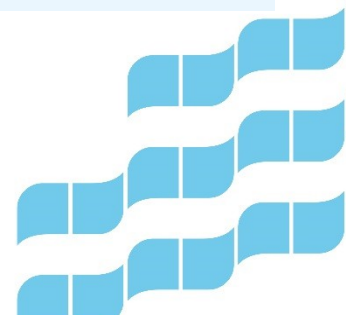
Tampereen kaupungin perusopetuksessa ensimmäiseltä vuosiluokalta alkavasta yhteisestä vieraasta kielestä (A-kieli) käytetään nimitystä A1-kieli ja kolmannelta vuosiluokalta alkavasta valinnaisesta vieraasta kielestä (valinnainen A-kieli) nimitystä A2-kieli. Kuudennelta vuosiluokalta alkavasta toisesta kotimaisesta kielestä käytetään nimitystä B1-kieli. Kahdeksannelta vuosiluokalta alkavasta valinnaisesta kielestä käytetään nimitystä B2-kieli.

Tampereen kaupungin perusopetuksen kieliohjelmassa kuvataan, mitä kieliä Tampereen kaupungin peruskouluissa on mahdollista opiskella. Kieliohjelmat vaihtelevat kouluittain. Kieliohjelman mukaan oppilailla on mahdollisuus opiskella kahta vierasta kieltä perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 aikana. Kielivalinnat ovat lähtökohtaisesti sitovia koko peruskoulun ajan, eikä niitä jälkikäteen voida muuttaa muutoin kuin perustelluista syistä.

Kielipoluilla tuetaan oppilaan yhtenäistä opetussuunnitelmallista kielten opiskelun kokonaisuutta esiopetuksesta lähtien ja varmistetaan, että vuosiluokkien 7–9 kouluissa ja niiden oppilaspohjan muodostavissa vuosiluokkien 1–6 kouluissa on sama tarjonta A-oppimäärän kielissä. Kielipolku havainnollistaa, mitä A-kieliä eri kouluissa tarjotaan ja missä vuosiluokkien 7–9 koulussa oppilas jatkaa opiskeluaan. Englannin kieltä ei ole mainittu kielipoluissa, koska englantia voi opiskella A-oppimäärän mukaisesti jokaisessa Tampereen kaupungin peruskoulussa. Kielipolut esitellään oppilaille ja huoltajille hyvissä ajoin ennen kielivalintojen tekemistä.

A1-kieli

Ensimmäisen kaikille oppilaille yhteisenä opetettavan A-kielen (A1-kieli) opiskelu aloitetaan ensimmäisellä vuosiluokalla. Tampereen kaupungin perusopetuksen kieliohjelman mukaan A-kieliä (A1-kieli) ovat englanti, espanja, kiina, ranska, saksa tai venäjä sekä toinen kotimainen kieli, ruotsi, jota on mahdollista opiskella A1-oppimäärän mukaan.

A2-kieli

Vapaaehtoisesti valittavan valinnaisen A-kielen (A2-kieli) opiskelu aloitetaan lukuvuonna 2024–25 kolmannella vuosiluokalla (koskee niitä oppilaita, jotka ovat aloittaneet A1-kielen opiskelun 1.luokalla) tai neljännellä vuosiluokalla (koskee niitä oppilaita, jotka ovat aloittaneet A1-kielen opiskelun 3.luokalla), Tampereella perusopetuksen kieliohjelman mukaan valinnaisia A-kieliä (A2-kieli) ovat englanti, espanja, ranska, ruotsi, saksa, kiina tai venäjä. Mikäli A1-kieli on jokin muu kuin englanti, A2-englanti alkaa kolmannella vuosiluokalla. A2-kieli lisää oppilaan kokonaisviikkotuntimäärää. Yläkouluissa vapaaehtoisesti valittava valinnainen A-kieli (A2-kieli) luetaan valinnaisaineeksi kahdeksannella ja yhdeksännellä vuosiluokalla.

B1-kieli

B1-kielenä opiskellaan toista kotimaista (ruotsi) kieltä. B1-kielen opiskelu aloitetaan kuudennella vuosiluokalla. Mikäli oppilaalla on sekä A1- että A2-kieli, hän opiskelee kuudennella luokalla kolmea vierasta kieltä, ellei toinen A-kieli ole ollut ruotsi.

B2-kieli

Valinnaisen B2-kielen opiskelu aloitetaan kahdeksannella vuosiluokalla. Tampereen kaupungin perusopetuksen kieliohjelman mukaan valinnaisina B2-kielinä tarjotaan koulusta riippuen ainakin saksaa, ranskaa, venäjää, espanjaa, italiaa, kiinaa ja latinaa.

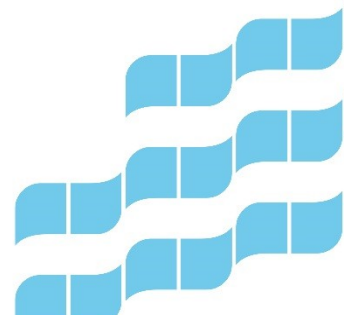
Kaksikielinen opetus

Tampereen kaupungin perusopetuksessa tarjotaan ensimmäiseltä vuosiluokalta alkavaa laajamittaista kaksikielistä opetusta, kohdekielinä englanti, ranska tai saksa.

Muu painotettu opetus

Kolmannelta vuosiluokalta alkavana painotettuna opetuksena tarjotaan kuvataidetta, liikuntaa ja musiikkia. Seitsemännellä vuosiluokalla alkavia painotuksia ovat musiikki, liikunta, kuvataide, kokeellinen tiede, luova muotoilu, latina, matematiikka, matematiikka-luonnontieteet, media ja teknologia. Kaikkiin opetussuunnitelmallisiin painotuksiin järjestetään soveltuvuuskokeet.

Kutakin opetussuunnitelmallista painotusta varten on laadittu kuntatasolla tuntijako. Kukin opetussuunnitelmallista painotusta antava koulu kuvaa opetussuunnitelmallisen painotuksen ja sen toteuttamisen, tavoitteet, sisällöt ja arviointiperusteet koulun opetussuunnitelmassa.

3.3. Tavoitteena laaja-alainen osaaminen

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet, [luku 3.3](#)

Tampereen paikallinen tarkennus luvussa 3.3:

Laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden toteutuminen edellyttää opettajien välistä yhteissuunnittelua. Se tarkoittaa myös toimintakulttuurin rakentamista oppilaita osallistavaksi. Koulussa vahvistetaan yhdessä tekemisen kulttuuria. Kaikissa oppiaineissa ja erityisesti oppiainerajat ylittävässä opetuksessa tarkastellaan todellisen maailman ilmiöitä tai teemoja kokonaisuuksina. Laaja-alaisen osaamisen tavoitteet näkyvät opettajan yhdessä oppilaiden kanssa valitsemisissa toimintatavoissa, monipuolisissa työtavoissa ja oppimisen ohjaamisessa.

Laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden toteutuminen edellyttää koulussa hyvää etukäteissuunnittelua, johtamista ja henkilöstön sitoutumista.

Laaja-alaisen osaamisen edistäminen on osa jokapäiväistä koulutyötä. Laaja-alaisen osaamisen näkökulmasta koulu hyödyntää mahdollisuuksien mukaan ulkopuolisia oppimisympäristöjä ja yhteistyökumppaneita, esimerkiksi Taidekaari-kulttuurikasvatusohjelmaa.

Vuosiluokkakokonaisuuksien 1–2, 3–6, ja 7–9 laaja-alaisen osaamisen tarkemmat tavoitteet noudattavat opetussuunnitelmassa löytyviä vuosiluokkien oppiainekohtaisia sekä päättöarvioinnissa käytettäviä kriteereitä. Jokaisen vuosiluokan oppiainekohtaisen tavoitteen (T) alla on mainittu erikseen sekä sisältöalue (S) että laaja-alainen tavoite (L). Laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden toteutuminen sisältyy oppiaineiden arviointiin.

Valinnaisten oppiaineiden osalta laaja-alaisen osaamisen tavoitteet vuosiluokittain tai vuosiluokkakokonaisuuksittain löytyvät koulun opetussuunnitelmasta.

4.2.3 Liikunnallisen elämäntavan edistäminen

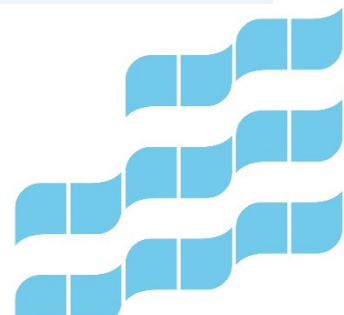
Perusopetuksen opetussuunnitelman uudet perusteet

[Luku 3 Perusopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet](#)

[Luku 4.2.3 liikunnallisen elämäntavan edistäminen](#)

Tampereen paikallinen tarkennus luvussa 4.2.3:

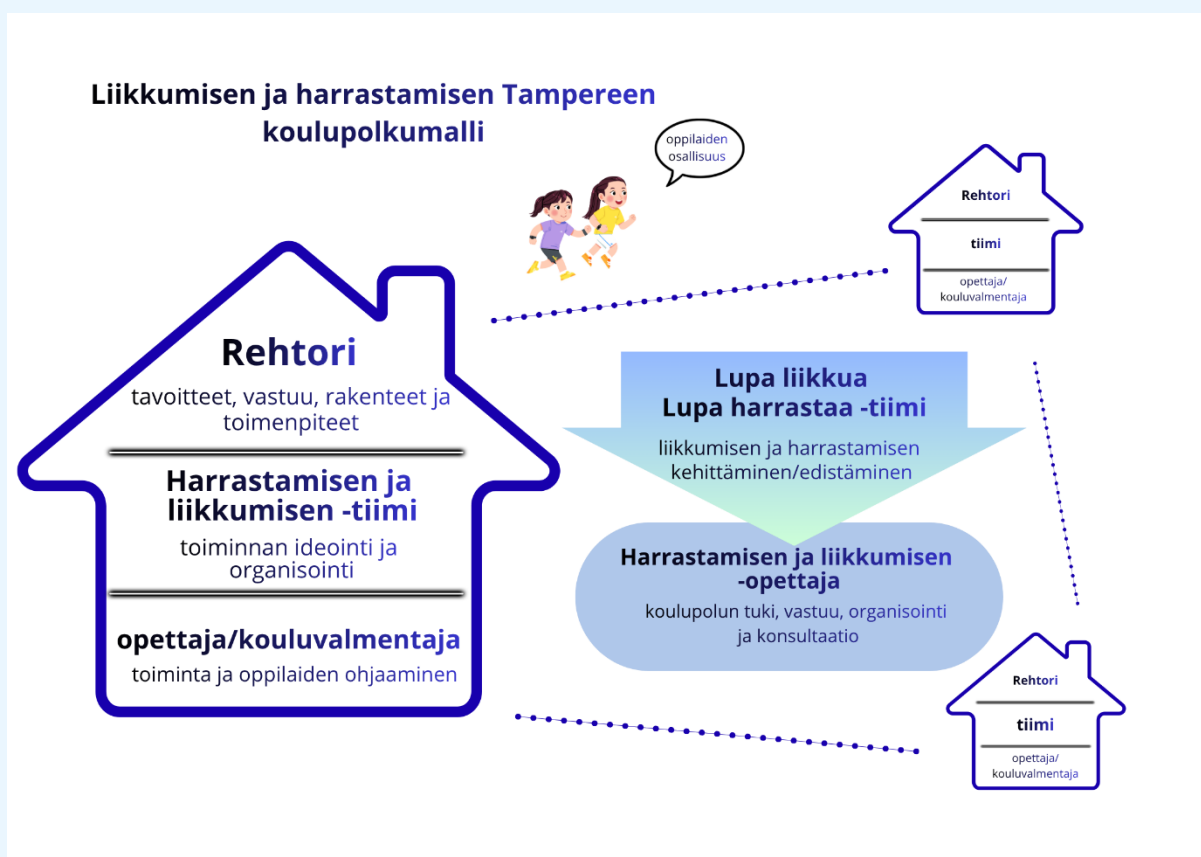
Liikunnallisen elämäntavan edistäminen on osa Tampereen perusopetuksen toimintakulttuuria. Oppilaiden hyvinvointia, toimintakykyä ja oppimista edistetään esimerkiksi toiminnallisilla opetusmenetelmin, aktiivisilla välitunneilla sekä liikkumiseen kannustavilla oppimisympäristöillä. Tätä työtä tukee perusopetuksen Lupa liikkua -toiminta, jonka avulla vahvistetaan koulupäivän aikaista aktiivisuutta ja lisätään liikkumista niin oppitunneilla, välitunneilla kuin siirtymissäkin.

Lupa harrastaa -toiminta täydentää kokonaisuutta tukemalla koulupäivän jälkeistä liikunnallista elämäntapaa. Sen tavoitteena on lisätä lasten ja nuorten harrastamista ja arjen aktiivisuutta tarjoamalla mahdollisuuksia mielekkääseen ja saavutettavaan liikkumiseen koulupäivän jälkeen.

Liikunnallisen elämäntavan edistämisen käytäntöjä kehitetään ja toteutetaan yhteistyössä huoltajien, yhdistysten, seurojen sekä kaupungin eri palveluryhmien kanssa.

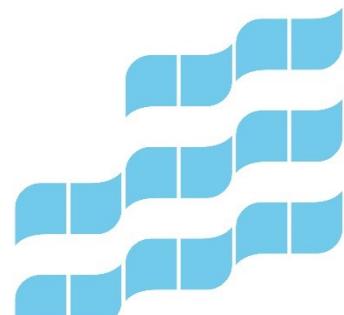
Edellä mainittuja kaupunkitasoisia toimintaperiaatteita edistetään liikkumisen ja harrastamisen koulupolkumallilla, jonka tavoitteena on rakentaa pysyviä liikunnallisia elämäntapoja lapsille.

Kuvateksti: Tampereen liikkumisen ja harrastamisen Tampereen koulupolkumalli

alt-teksti kuvalle: Kuvassa on liikkumisen ja harrastamisen koulupolkumalli, johon kuuluvat koulutasoiset koordinoivat harrastamisen ja liikkumisen koordinoivat opettajat ja – tiimit.

Koulu miettii arkikäytäntöihinsä toimintatapoja, jotka palvelevat kaikenlaisia liikkujia ja tukevat oppimista. Liikkuminen ja toiminnalliset työtavat sisällytetään opetuksen rakenteisiin ja pedagogisiin ratkaisuihin. Liikunnallisen elämäntavan edistämisessä hyödynnetään monipuolisesti eri oppimisympäristöjä kuten koulujen

sisätiloja, piha-alueita ja erilaisia luontokohteita. Oppilaat osallistuvat aktiivisesti liikunnallisen elämäntavan edistämisen suunnitteluun ja toteutukseen yhteistyössä henkilökunnan kanssa.

Koulut kirjaavat toteutustavat, kehittämissuunnitelmansa, seurannan ja arvioinnin lukuvuosisuunnitelmiinsa.

MOVE! -polun tuloksia hyödynnetään yhteistyössä opiskeluhoitopalveluiden ammattilaisten kanssa.

4.2.2. Hyvinvointi ja turvallinen arki

Jokaisella koululla on tehty suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta, häirinnältä ja väkivallalta. Suunnitelmaan on kuvattu koulun omat käytännöt ja toimenpiteet.

Ryhmäytyminen vahvistaa koulun läsnäoloa liittyvää ja osallisuutta luovaa toimintakulttuuria sekä oppilaiden kiinnostusta koulun. Ryhmäytymisen painopiste on lukuvuoden alussa, nivelvaiheissa ja luokkakokoonpanojen vaihtuessa. Ryhmäytymistä tuetaan jatkuvasti.

Koulun arkikäytännöt tukevat lasten ja nuorten kasvamista myös fyysisesti aktiiviseksi kansalaiseksi esimerkiksi kannustamalla aktiivisiin koulumatkoihin ja ulkoilutunteihin.

4.2.4 Vuorovaikutus ja monipuolinen työskentely

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet, [luku 4.2.4](#)

Tampereen paikallinen tarkennus luvussa 4.2.4:

Vakiintuneista ulkopuolisista oppimisympäristöistä kerrotaan luvussa 4.3.1.

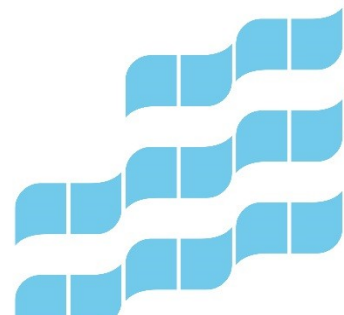
Digitalisaatio on osa oppimista. Tieto- ja viestintäteknologian opiskelun kautta oppilaat ovat mukana digitalisaation kehityksessä ja saavat valmiuksia toimia yhteiskunnan muutoksessa. Opettajan työn tueksi on laadittu digimallit kaikille vuosiluokille-opetussuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi.

4.3.2 Työtavat

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet, [luku 4.3.2](#)

Tampereen paikallinen tarkennus luvussa 4.3.2:

Tampereella edistetään työtapojen monipuolisuutta kaupunkitasoisen tutoropettajamallin avulla. Tutoropettajat tarjoavat koulutuksia, neuvontaa, ja opetussuunnitelmaan perustuvaa opetuksen kehittämistä yhdessä opettajien kanssa. Tutoroinnin teemat vaihtuvat opettajien osaamisen kehittämisen tarpeiden mukaan.

5.3. Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet, [luku 5.3](#)

Tampereen paikallinen tarkennus luvussa 5.3:

Kasvatuskeskustelua käytetään perusopetuslain 35 a § mukaisissa tilanteissa sekä tapauksissa, joissa rikotaan koulun järjestyssääntöjä.

Toimintatavat ristiriita-asioissa sekä selvittämisvastuut, työnjako sekä kuulemis- ja kirjaamismenettelyt määritellään suunnitelmassa oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä. Nämä menettelyt ovat käytössä myös sellaisissa tapauksissa, joissa tilanne ei liity kiusaamiseen, väkivaltaan tai häirintään.

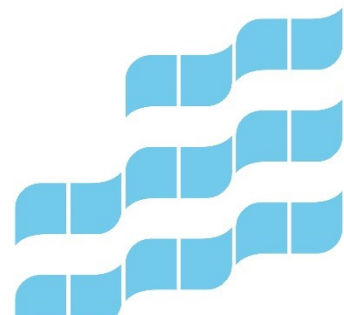
Toimintatavat ja vastuut kurinpidollisissa tilanteissa on määritelty vuosittain päivitettävässä, erillisessä Kasvatukselliset toimet, kurinpito ja turvaamistoimenpiteet -suunnitelmassa. Lisäksi kouluhenkilöstölle on laadittu ohjeita menettelytavoista erilaisissa häiriö- ja vaaratilanteissa, suunnitelmien seuraamisessa ja niiden toteutumisen sekä vaikuttavuuden arvioinnissa.

Niihin liittyvät kaupunkitasoiset ohjeistukset käydään säännöllisesti läpi. Lukuvuoden aikana henkilöstölle tarjotaan koulutuksia haastavista tilanteista sekä hallintolain oikeusturvaperiaatteiden noudattamisesta.

Yhteistyö sosiaalihuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavien viranomaisten kanssa on määritelty esi- ja perusopetuksen opiskeluhoitosuunnitelmassa.

Opetuksen järjestäjä laatii OPH:n suositusten ja määräysten pohjalta järjestyssäännöt, joita koulu täsmentää toimintaohjeillaan. Järjestyssäännöt käydään läpi lukuvuosittain koulun henkilöstön ja oppilaiden kanssa.

Oppilaita ja huoltajia tiedotetaan mainituista suunnitelmista, järjestyssäännöistä ja laissa säädetyistä kurinpidollisista keinoista koulujen kotisivuilla ja oppilashallintojärjestelmän välityksellä. Suunnitelmien toteutumista ja niiden vaikuttavuutta seurataan ja arvioidaan koulun toimesta lukuvuoden aikana.

5.4.2. Joustava perusopetus

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet, [luku 5.4.2](#)

Tampereen paikallinen tarkennus luvussa 5.4.2:

Tampereella joustavaa perusopetusta järjestetään keskitetysti 9. luokkalaisille. Oppilaat hakevat ensisijaisesti omalle koulupolulle määriteltyyn JOPO-kouluun 8.luokan aikana. JOPO-koulut tiedottavat hakuprosessista huoltajia, oppilaita ja kouluja. Tampereen kaupungin perusopetuksen kouluja ja yksityisiä kouluja. JOPO-opiskelijaksi valittavalta edellytetään sitoutumista joustavaan perusopetukseen sekä osallistumista työelämäjaksoille. Näitä edellytyksiä painotetaan myös tiedotusvaiheessa.

Huoltaja tekee hakemuksen sähköisessä oppilastietojärjestelmässä. Oppilaan oman koulun pedagogisen tuen tiimi antaa lausunnon oppilaan soveltuvuudesta joustavaan perusopetukseen sekä oppilaan tuen tarpeesta. Oppilasvalinnasta päättää JOPO-koulun rehtori koulunsa pedagogisen tuen tiimin suosituksesta. Täydennyshaku on mahdollista, jos ryhmäkoko jää pieneksi.

JOPO-opetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden elämänhallintataitoja ja opiskeluvalmiuksia toiminnallisen ja työelämäpainotteisen opiskelun avulla sekä auttaa heitä suorittamaan peruskoulu loppuun. Lisäksi oppilaille tarjotaan tukea toisen asteen koulutukseen siirtymisessä ja jatko-opintoihin valmistautumisessa.

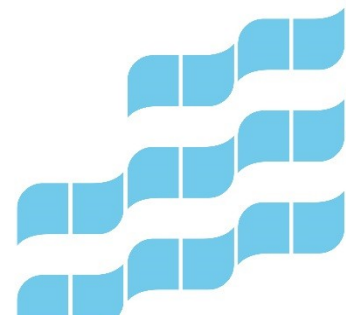
Mikäli JOPO-opetuksen toimintamalli ei osoittaudu oppilaalle sopivaksi tai se ei riittävästi tue oppilaan opiskelua, asiasta käydään keskustelu oppilaan ja huoltajan kanssa sekä tarkastellaan mahdollisuutta siirtyä yleisopetuksen ryhmään.

Koulussa tapahtuva opetus ja työssäoppimisjaksot (TOP-jaksot) muodostavat kokonaisuuden, joiden avulla oppilas saa opetussuunnitelman mukaista opetusta. Opetuksessa painotetaan lisäksi toiminnallista oppimista koulun ulkopuolisissa ympäristöissä, kuten esimerkiksi leirikouluissa, luonnossa, yrityksissä, opintorekillä, oppilaitoksissa, messuilla ja muissa erilaisissa tapahtumissa.

Työssäoppimisjaksot toteutetaan siten, että työpaikkaopiskelua on vähintään kuusi viikkoa lukuvuoden aikana koulun määrittelemissä jaksoissa. Työssäoppimisjaksojen määrä ja kesto voidaan suunnitella myös yksilöllisesti jokaisen oppilaan tarpeiden mukaan.

Joustavaa perusopetusta järjestävässä koulussa toimii moniammatillinen JOPO-tiimi, johon kuuluu JOPO-luokkaa opettava eritysluokanopettaja, kouluvalmentaja/nuoriso-ohjaaja, oppilaanohjaaja ja rehtori. JOPO-tiimissä sovitaan lukuvuosittain tarvittavat toimenpiteet esimerkiksi yhteistyön ja työnjaon suhteen sekä työpaikoilla tapahtuva seuranta, sen järjestäminen ja vastuut. JOPO-luokan opetuksesta vastaa ensisijaisesti eritysluokanopettaja, jonka työparina toimii kouluvalmentaja tai nuoriso-ohjaaja. Kouluvalmentajan/nuoriso-ohjaajan tehtävänä on tukea ryhmätoimintaa sekä tarjota oppilaille ohjausta ja tukea oppimiseen ja arjen hallintaan.

Työpaikoilla lähiohjauksesta vastaa työntekijä, joka toimii oppilaan opastajana ja tukena. Ennen työssäoppimisjaksoa tehdään osapuolten kesken työsopimus, jonka yhteydessä selvitetään

työturvallisuusmääräykset sekä tietosuojan ja salassapitoon liittyvät asiat. Työssäoppimisjaksot sisältävät opetussuunnitelman eri oppiaineiden sisältöjä, jotka kirjataan oppilaan suunnitelmaan.

Opettaja laatii alustavat kuvaukset oppilaan suunnitelmaan lukuvuoden alussa työpaikoilla tapahtuvasta sekä muusta koulun ulkopuolella tapahtuvasta opiskelusta ja oppimisympäristöistä. Suunnitelmaa tarkastellaan ja täydennetään lukuvuoden aikana. Myös opinnot muissa koulun ulkopuolisissa oppimisympäristöissä kuvataan oppilaan suunnitelmaan. Toteutumisen jälkeen kirjataan yhteenveto siitä, miten opiskelu toteutui kyseisessä oppimisympäristössä.

JOPO-kouluilla on yhteinen arvioitava Työelämätaidot -valinnaisaine, johon sisältyy TOP-jaksojen aikana täytettävä oppimispäiväkirja. Työpaikalla suoritettavista oppimistehtävistä sovitaan yhdessä työpaikan kanssa. Työpaikkajaksojen arviointikäytännöt on kirjattu koulujen opetussuunnitelmiin Työelämätaidot -valinnaisaineen osaksi. Joustavan perusopetuksen oppilaille pyritään järjestämään yhteisiä valinnaisaineita myös muiden opetusryhmien kanssa.

JOPO-koulut kirjaavat opinnot koulun ulkopuolisissa oppimisympäristöissä, vastuut niissä tapahtuvan opiskelun ohjauksesta ja seurannasta sekä mahdolliset muut omat opetusjärjestelynsä lukuvuosisuunnitelmaansa.

Työelämäpainotteisesta TEPPO-opetuksesta kerrotaan tarkemmin vuosiluokkien 7–9 oppilaanohjauksen oppiaineen alla.

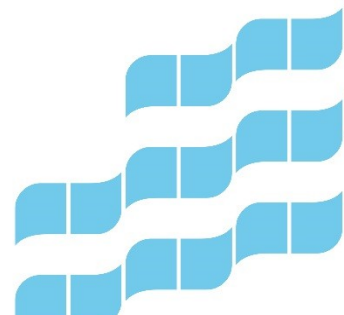
5.4.4 Perusopetuksessa järjestettävä valmistavan opetuksen lisäopetus

Perusopetuksen opetussuunnitelman uudet perusteet, [luku 5.4.4.](#)

Tampereen paikallinen tarkennus luvussa 5.4.4:

Perusopetukseen valmistavan opetuksen opettaja tekee suosituksen lisäopetuksesta valmistavan opetuksen opinto-ohjelmaan, konsultoiden tarvittaessa oppilasta opettavia opettajia. Suositukseen kirjataan tarpeet valmistavan opetuksen lisäopetukselle oppiaineittain. Perusopetuksessa järjestettävä valmistavan opetuksen lisäopetus on tarkoitettu erityisen vahvaa opetuskielen taidon tukea tarvitsevalle oppilaalle, jolloin lisäopetus painottuu suomen kieleen, lukuaineisiin ja matematiikkaan. Tampereella lisäopetus suunnataan erityisesti myöhään maahan tulleille oppilaille.

Valmistavan opetuksen lisäopetukseen ohjaamisesta on laadittu kaupunkitasoinen ohjeistus, jonka avulla lisäopetusta antavan koulun rehtori käsittelee valmistavan opetuksen opettajan suosituksen ja tekee asiasta päätöksen. Valmistavan opetuksen lisäopetuksen järjestäminen oppilaalle on tosiasiallista hallintotoimintaa. Rehtorin siitä tekemä päätös ei ole hallintopäätös, eikä siitä voi valittaa. Päätöksen tueksi asia voidaan tarvittaessa käsitellä pedagogisen tuen tiimissä yhteistyössä valmistavan opetuksen opettajan kanssa.

Ennen lisäopetukseen siirtymistä valmistavan opetuksen opettaja kuvaa oppilaan tuen tarpeita perusopetuksen tukijärjestelyitä varten opinto-ohjelmaan konsultoituaan tarvittaessa esimerkiksi pedagogisen tuen tiimiä ja/tai oppilaan oman äidinkielen opettajaa.

Valmistavan opetuksen lisäopetus on tarkoitettu annettavaksi oppimisen tuen rinnalla. Oppimisen tuen tarpeisiin oppilaan luokassa perusopetuksessa ovat ensisijaisesti käytössä oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ja ryhmäkohtaiset tukimuodot.

Tarvittaessa oppilas saa oppilaskohtaisia tukitoimia. Oppilaan tarvitsemaa oppimisen tukea tulee arvioida luvun 7 periaatteiden mukaisesti pitkin lukuvuotta myös valmistavan opetuksen lisäopetuksen aikana. Oppilaanohjaaja tarkastelee tehostetun oppilaanohjauksen tarvetta erityisesti myöhään maahan tulleiden oppilaiden osalta. Nivel- ja siirtymävaiheiden yhteistyökäytänteet on kuvattu ohjaussuunnitelmassa ([luku 14.2](#)).

Lisäopetusta järjestävän koulun luokanohjaaja avaa oppilaalle valmistavan opetuksen lisäopetuksen suunnitelman. Luokanohjaaja huolehtii siitä, että lisäopetusta antavat opettajat päivittävät suunnitelmaa valmistavan lisäopetuksen aikana sekä vastaa oppilaan ja huoltajan kanssa käytävän keskustelun järjestämisestä. Suunnitelmaan kirjataan vuoden aikana oppilaan edistyminen peruskielitaidon kehittämisessä ja esimerkiksi eri oppiaineiden tieteenalojen kielenhallinnassa.

Valmistavan opetuksen kanssa tehdään yhteistyötä siirtovaiheessa. Lisäksi valmistavan opetuksen opettajaa konsultoidaan tarvittaessa lisäopetuksen aikana.

Koulu kirjaa valmistavan opetuksen lisäopetuksen toteutuksen ja sen tarpeen seurannan käytänteet lukuvuosisuunnitelmaansa.

7.2 Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt

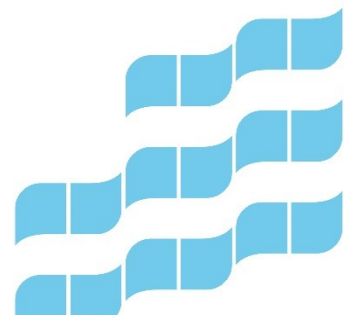
Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet, [luku 7.2](#).

Tampereen paikallinen tarkennus luvussa 7.2:

Rehtorin vastuulla on koulutasoisten oppimisen tukeen liittyvien rakenteiden ja kokonaisuuden johtaminen (toteuttaminen, seuranta, arviointi ja kehittäminen).

Rehtori vastaa opettajien yhteistyörakenteista koulun sisällä ja koko henkilöstön osaamisen kehittämisestä. Hän huolehtii, että oppimista tukevien järjestelyiden käytänteitä käydään suunnitelmallisesti läpi koulun tasolla ja toimivia toimintatapoja jaetaan henkilöstön kesken. Jokaisen työntekijän vastuulla on johtaa omaa toimintaansa yhdessä sovittujen toimintaperiaatteiden ja tavoitteiden mukaisesti. Toimintatapoja tulee arvioida ja tarpeen tullen kehittää jatkuvasti ja aina haasteiden ilmaantuessa ryhmän oppimisessa.

Rehtori varmistaa, että oppimisen edellytyksiä tukevilla opetusjärjestelyillä tarkoitetaan myös oppilaiden erilaiset tarpeet ja edellytykset huomioon ottavaa opetusta sekä pedagogisia ratkaisuja, kuten eriyttämistä.

Jokaisen opettajan vastuulla on eriyttää opetusta. Opetuksen eriyttämisen avulla on huomioitava paitsi oppilaiden tuen tarpeet, myös nopeammin etenevät tai laajempia tavoitteita opiskeluunsa tarvitsevat.

Koulun toimintakulttuuri ohjaa koulun lukuvuosisuunnitelman laatimista. Sitä tarkennetaan esimerkiksi kehittämistiimeissä tiimien vastuualueiden mukaisesti. Oppilaat ja huoltajat osallistuvat suunnitteluun antamalla palautetta ja ehdotuksia, jotka otetaan huomioon lukuvuosisuunnitelman tarkentamisessa. Rehtori hyväksyy koulun lukuvuosisuunnitelman, kun se on käsitelty henkilöstön kanssa. Lukuvuoden aikana suunnitelman toteutumista seurataan ja arvioidaan säännöllisesti. Tarvittaessa tehdään muutoksia ja tarkennuksia, jotta tavoitteet saavutetaan.

Siirtymävaiheet ja tiedonsiirto perusopetuksessa ovat keskeisiä oppilaan sujuvan koulupolun varmistamiseksi. Tampereen kaupungin perusopetuksen ohjaussuunnitelmassa kuvataan toiminta nivelvaiheissa ja siirtymissä.

Tampereella perusopetuksen ja esiopetuksen tuen käytännöt lomittuvat esi- ja alkuopetuksen yhteisessä toimintamallissa. Mallissa varhaiskasvatusyksiköiden johtajat ja rehtorit johtavat yhdessä henkilöstön kanssa toiminnan suunnittelua ja arviointia. Toimintamallin tavoitteena on, että esi- ja alkuopetusryhmät toteuttavat yhteistoimintaa vähintään kolme tuntia viikossa. Toimintamalli mahdollistaa tiedonsiirron arjessa ja tukimuotojen jatkuvuuden. Yhteistyöhön on laadittu toimintaa ohjaava käsikirja sekä lukuvuosisuunnitelman liitteeksi työkalu toiminnan arviointiin ja seurantaan.

Esi- ja alkuopetuksen yhteistoimintamalli perustuu säännölliseen, viikoittaiseen yhteistoimintaan. Se keskittyy esiopetuksen ja ensimmäisen luokan väliseen työparityöhön. Kakkosluokkalaiset osallistuvat esimerkiksi yhteisiin lukutempauksiin ja retkiin. Myös laajempi yhteistoiminta on mahdollista.

Yhteistoimintamallin tavoitteena on tukea yhteisopettajuuden keinoin nivelvaihetta esi- ja alkuopetuksen välillä. Yhteistoiminnassa painotetaan lukemisen ja matematiikan perustaitoja sekä luonto-oppimista integroivia oppimiskokonaisuuksia, jotka ulottuvat kaikkiin oppiaineisiin.

Tampereella lähes kaikki esiopetusryhmät on sijoitettu kouluille, jolloin perusopetuksen toimintakulttuuri tulee tutuksi jo esiopetusvuonna. Esi- ja perusopetuksen henkilöstö tekee tiivistä yhteistyötä toistensa sekä tarvittaessa monialaisten ammattilaisten, kuten tukea koordinoivien opettajien, koulukuraattorin ja koulupsykologin kanssa.

Tampereella on yhteinen esi- ja perusopetuksen opiskeluhoitosuunnitelma, joka varmistaa yhteiset oppimisen ja koulunkäynnin tuen toimintatavat. Kaikissa kouluissa toimii yhteinen yhteisöllinen opiskeluhoitotyöryhmä, jonka toimintaa ohjaa esi- ja perusopetuksen yhteisöllisen opiskeluhoillon vuosikello.

